

Nordjylland

Derfor var vi villige til at yde en lige indsats under corona - men ikke under klimaet

Alvorlige klimaforandringer er over os, så hvorfor vil vi ikke yde en lige så stor indsats for at redde os selv, som vi ville under coronakrisen?

Af Tess Amelung
ta@dnmh.dk

NORDJYLLAND: Vi vil hellere yde en ekstra indsats under corona end under klimakrisen. Og det er på trods af, at vores trusselopfattelse af klimaforandringerne er større.

Det viser den seneste rapport fra HOPE, der gennem hele coronakrisen har undersøgt danskernes adfærd og holdninger i forbindelse med håndteringen.

Selvom det har haft økonomiske konsekvenser for mange enkeltpersoner, og vi har været pålagt restriktioner, viser rapporten, at langt de fleste danskere vil gøre det igen, hvis smitten skulle stige.

Rapporten undersøger, hvad vi kan lære af krisen, og hvor langt danskerne vil gå, når det kommer til andre alvorlige samfundskriser: Som eksempelvis klimakrisen.

For vi tænker over klimaet til hverdag. Det viser både HOPE-rapporten, men også Panel Nordjylland-undersøgelsen. Langt størstedelen af nordjyderne tænker mere eller mindre over klimaet i deres daglige handlinger, fordi vi opfatter trusselsbilledet som stort, når det kommer til klimaforandringer.

Men alligevel viser HOPE-rapporten, at vi er mindre villige til at lade kampen mod klimaudfordringerne koste os penge, og vi er langt fra lige så villige til at lade det gå ud over vores privatliv og levestil. Men hvorfor? Det forklarer Michael Bang Petersen, der er professor på Institut for Statskundskab på Aarhus Universitet og forskningsleder på HOPE-projektet.

Vi forstod corona

Først og fremmest handler det om det, som de i rapporten kalder "handlekompetencer".

- Det, vi kan se i vores

data, er, at folk havde en helt enormt klar opfattelse af, hvad de skulle gøre under corona, og hvorfor de skulle gøre det, og de følte, at det gjorde en forskel.

- Følelsen af handlekompetence viser sig i meget høj grad at drive både støtten til restriktioner, som jo i høj grad er dem, der har omkostninger, men også at drive motivation til frivilligt at ændre adfærden. Så det ser ud til i høj grad at være funderet i oplevelsen af handlekompetencer.

Både regeringen, myndighederne, eksperter og medier har i fællesskab stået for en stor kommunikationsindsats, der har forsøgt at forklare, hvilken trussel coronavirus var, og hvordan vi kunne håndtere den. Og det har haft en altafgørende effekt for vores villighed, forklarer han.

Men coronakrisen var også anderledes end klimakrisen, hvor vi så truslen i form af smittebølger, der aftog, som tiltagene blev sat i værk. Og derfor fortsætter villigheden til restriktioner også i fremtiden.

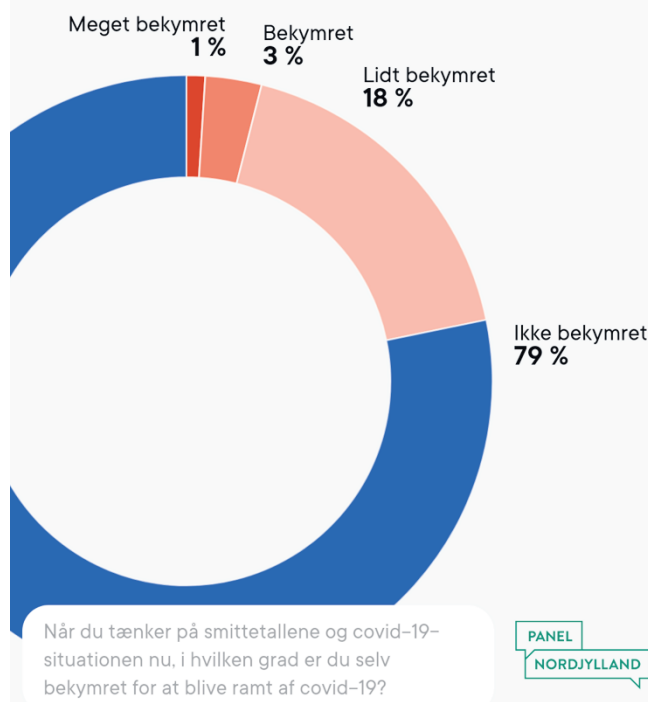
- Så det er klart, det giver en oplevelse til næste gang, smitten kommer, at vi ved, det næste gang vil løse den udfordring, vi står overfor.

Og det kan også være en del af svaret på, hvorfor man ikke ser en lige så stor villighed for at ofre sig hos danskerne, når det kommer til klimaet.

- Der er kommunikation og lederskab, der ikke har nået samme niveau som under coronakrisen. Men klimakrisen har også en anden karakter. Når smittebølgen kommer, og vi sætter os hjem og ser Netflix, er vi med til at beskytte os selv, men når jeg lader være med at købe så mange røde bøffer, eller på anden måde skærer ned, så beskytter jeg ikke mig selv mod klimaforandringerne, men alene fællesskabet. Det vil sige, at det ikke har samme konsekvenser, og det kan skabe en magtesløshed hos den enkelte.

Otte af 10 er ikke bekymrede for corona

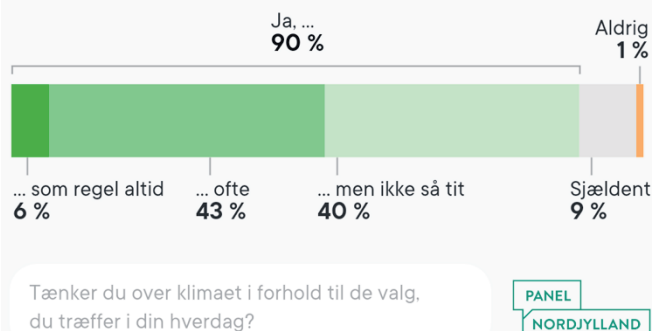
Kun få procent af nordjyderne er bange for at blive smittet, mens knap hver femte (18 pct.) er lidt bekymrede.

0 pct. svarede "ved ikke". Tallene er fra Panel Nordjylland – et telefonrekrutteret webpanel – og er indsamlet i perioden 27. april til 9. maj 2022. 1478 repræsentativt udvalgte nordjyder har deltaget i undersøgelsen. Kilde: Jysk Analyse. Grafik: Christian Made Hagelskjær

Ni af 10 har klima med i hverdagens valg

90 procent af nordjyderne kan svare "ja" til, at de tænker på klimaet, når der skal træffes valg i hverdagen.

0 pct. svarede "ved ikke". Tallene er fra Panel Nordjylland – et telefonrekrutteret webpanel – og er indsamlet i perioden 27. april til 9. maj 2022. 1478 repræsentativt udvalgte nordjyder har deltaget i undersøgelsen. Kilde: Jysk Analyse. Grafik: Christian Made Hagelskjær

- Det betyder til gengæld, at lederskabet og kommunikationen bliver endnu vigtigere i forhold til klimakrisen, og det at tage de strukturelle værktøjer i brug, såsom afgifter, er essentielt, fremfor bare at sige at man ikke skal spise så meget kød.

For hvor vi har accepteret, at coronakrisen ville koste penge, også personligt, er vi

ikke lige så villige til at betale eksempelvis afgifter i klimaets tegn, selv om vi er langt mere bange for klimatruslen end for corona.

Politikere lever ikke op til deres ansvar

Vi har ifølge Michael Bang Petersen altså ikke i tilstrækkelig høj grad fået forklaret, hvorfor strukturelle løsninger,

Langt de fleste nordjyder tænker bæredygtighed ind i deres hverdag.

ger, som afgifter, er vigtige.

- Det nytter ikke bare at indføre CO2-afgift i Danmark. Det skal man gøre i et bredere udsnit af lande, og så kræver det måske også en forståelse af, at vi her i Vesten har et særligt ansvar for at påtage os omkostningerne, fordi det er os, der er de store udledere af CO2 i forhold til mange af de fattige

lande. Så der er både en kommunikationsudfordring i forhold til at sige, hvorfor reduktioner er nødvendige, og hvorfor det kræver afgifter og andre strukturelle tiltag, men også hvorfor vi måske skal bære en større del af byrden end andre lande.

Derfor ligger der en kæmpe opgave for politikere og

Telefon 9935 3535
E-mail nordjylland@dnmh.dk
Adresse Langagervej 1, 9220 Aalborg Øst

en personlig indsats er klimakrisen

Foto: Torben Hansen

myndigheder, som de ikke lever op til, mener han.

- Den mest centrale indsigt, man skal have med sig fra corona, er, at frygt gør det ikke alene. Frygt kan gøre, at du er motiveret til at foretage nogle adfærdsændringer, men du skal have kanaliseret handlemotivationen et hensigtsmæssigt sted hen. Det er derfor, kommu-

nikationen fra oven er så vigtig: Hvis du er bange, så er det det her, du skal støtte. Det, at der er så høj bekymring, viser, at man har en kommunikationsplatform som myndighed til at sige "vi ved, I er bekymrede. Nu skal I høre, hvordan vi tænker at løse det, og hvad der er nødvendigt", informerer han og tilføjer:

- Klimaforandringer, og at løse dem, kræver endnu klarere kommunikation og endnu klarere lederskab, end det der blev udvist under coronakrisen. Så først og fremmest skal politikerne kigge indad og spørge "udviser vi den klare kommunikation og det lederskab?", og det synes jeg ikke, man gør. Der er ikke samme grad af

kommunikationsklarhed om, hvad man som borger skal gøre.

Ifølge Michael Bang Petersen spiller det derfor en afgørende rolle, at der fra politikernes og myndighedernes side er lagt en strukturel plan, så borgerne kan se nytten i, at de også handler individuelt.

NORDJYSKE
BILER

**Danmarks
største biltillæg
orienterer om
seneste nyt
på bilfronten.**

Nye modeller præsenteres og testes - der gives gode råd om alt lige fra sprinklervæske og dæk til de nyeste bilgadgets og modeller.

Tillæg til NORDJYSKE Stiftstidende
hver søndag

NORDJYSKE
Stiftstidende